

Предложение за политически действия във водния сектор в земеделието

Предложението се публикува, защото от “Зелени закони” считаме, че е важно да влезе в дневния ред на политиките хоризонталния въпрос за ефективното и устойчиво управление на водно стопанската инфраструктура в земеделието.

Политиките за развитието на водния сектор в селските райони трябва да бъде осъществено чрез сътрудничество между МЗХГ, МОСВ, МРРБ, МИЕТ, МФ, областни и общински администрации, както и включване на всички заинтересовани страни.

Като целта е подобряване на достъпа до вода на всички заинтересовани страни в селските райони .

Чрез дейности/мерки/интервенции, които да:

- стимулират експериментаторския и иноваторски подход при управление на водите на ниво земеделско стопанство и водосбор;
- възстановяват и изграждат напоителни и отводнителни системи чрез подходите на базирани на природата решения (Nature based Solutions);
- систематизират бюрокрацията и повишават информираността относно административните процедури при управление на водите;
- финансират въвеждането на меки мерки и добри земеделски практики в управлението на водите на ниво земеделско стопанство и кооператив;
- увеличават трансфера на знания между науката и бизнеса в земеделието;
- доведат до устойчиви промени в зелените земеделските практики, за които се счита, че могат да намалят с 20% употребата на вода в земеделското стопанство;
- създадат нови и строго опазят съществуващите влажни зони.

Така също да се изготвят и реализират интегрираните планове-стратегии за управление на водните ресурси в земеделието, които са предвидени като резултат на стратегическа цел 1 *Изграждане на правен и институционален капацитет, който да проправи път към автономни и самофинансиращи се организации за управление на финансово устойчиви хидромелиоративни системи* в „Обща стратегия за управление и развитие на хидромелиорациите и защита от вредното въздействие на водите

(2015-2030 г.)". Чрез изготвянето им ще се постигне и публична информираност, както за всички форми на собственост на водностопанските системи и съоръжения в страната – сдружения за напояване, земеделски кооперации и самостоятелни водоползватели (физически и юридически лица), така ще се наложи и ясна рамка на управлението (с отговорности и задължение на заинтересованите страни) на водите.

Успоредно със изготвянето на Интегрираните планове за водите в земеделието да се създадат Регионалните предприятия по хидромелиорации и сдруженията за напояване и отводняване, които също са залегнали в „Обща стратегия за управление и развитие на хидромелиорациите и защита от вредното въздействие на водите (2015-2030 г.)”.

Обосновка

Земеделските земи заемат 47% от територията на страната¹. От тях 39% през 2019 г. са били заети с пшеница (24%) и слънчоглед (15%). Твърде нисък е процентът на трайните насаждения едва 2,9%.

Земеделието е изключително чувствителен сектор към климатичните промени. В условия на климатични промени растениевъдството, животновъдството и пчеларството са под заплаха от значително увеличаване на разходите, както и на намаляване на приходите при реализиране на дейностите.

В последните години се наблюдават, както периоди на дълги засушавания, така и периоди на поройни дъждове, които водят до опустошителни наводнения. Наблюденията показват, че 2019 г. е 40% по-суха от 2018 г., а към май 2020 г. показва същата тенденция². Като резултат от сушите през 2020 г. Държавен фонд земеделие е изплатило 13,4 млн. лв. за компенсирани щетите от сушата на територия от 670 020 ха, което представлява 19 % от цялата обработваема земя в България³. Проливните и интензивни дъждове в периода от пролетта на 2014 г. до есента на 2015 г. взима 27 жертви (Добрич, Варна) и финансови поражения в земеделието, жилищния фонд и инфраструктурата на стойност 348 млн. лева⁴.

¹ Аграрен доклад 2020, МЗХГ

² Аграрен доклад 2020, МЗХГ

³ <https://www.dfz.bg/bg/presentar/novini/134/>

⁴ https://www.researchgate.net/profile/Kalin-Seymenov/publication/326274129_The_floods_in_Bulgaria_during_2014_and_2015_Navodneniata_v_Blgaria_prez_2014_i_2015_g/links/5b43b772458515f71cb884fe/The-floods-in-Bulgaria-during-2014-and-2015-Navodneniata-v-Blgaria-prez-2014-i-2015-g.pdf

Seymenov/publication/326274129_The_floods_in_Bulgaria_during_2014_and_2015_Navodneniata_v_Blgaria_prez_2014_i_2015_g/links/5b43b772458515f71cb884fe/The-floods-in-Bulgaria-during-2014-and-2015-Navodneniata-v-Blgaria-prez-2014-i-2015-g.pdf